

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Inspektorát Karlovarský

Inspekční zpráva

Základní škola Jáchymov

Husova 992, 362 51 Jáchymov

Identifikátor školy: 600 067 408

Termín konání orientační inspekce: 21. - 24. května 2001

Čj.	052 164/01-5064
Signatura	oe2cu137

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je jedinou svého typu ve městě. Sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu. Budova školy byla postavena v padesátých letech. Školní jídelna, tělocvična i školní družina jsou umístěny v budově základní školy. V těsné blízkosti je školní hřiště. V současné době má škola jedenáct tříd s 235 žáky. Pedagogický sbor má čtrnáct učitelů a jednu vychovatelku školní družiny včetně vedení školy, nepedagogických pracovníků je osm. Výuka je organizována podle vzdělávacího programu Základní škola čj, 16 847/96-2, včetně úprav a doplňků čj. 25018/98-22.

Orientační inspekce hodnotila kvalitu vzdělávání na prvním stupni v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a vlastivěda, na druhém stupni v zeměpise a tělesné výchově.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

1. stupeň

Následující hodnocení vyplynulo z hospitací provedených v pěti třídách prvního stupně. Namátkově byly sledovány sešity žáků a žákovské knížky. Zdrojem informací byly dále rozhovory s učitelkami a ředitelkou školy. Hodnocení sledovaných jevů je souhrnné, pouze kvalita výuky tělesné výchovy je hodnocena společně s druhým stupněm.

Učivo je rozčleněno do tematických plánů, časová dotace jednotlivých předmětů je v souladu s učebním plánem uváděného vzdělávacího programu. Učební osnovy jsou plněny. Většina sledovaných hodin byla pečlivě připravena, výuka byla věcně správná.

Zhlédnuté hodiny byly odučeny pěti učitelkami, z toho čtyři splňovaly podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Jedna z nich předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nespĺňuje, na úroveň práce se žáky to však nemělo žádný negativní dopad.

Všechny učebny jsou prostorné, zařízené starším nábytkem. Ve sledovaných hodinách měli žáci k dispozici kromě učebnic i různé pomůcky (obrazový materiál, pracovní listy, atlasy...). Ve většině sledovaných hodin jich bylo využito účelně. Sledované předměty jsou začleněny do rozvrhu hodin v souladu s didaktickými zásadami, pravidla duševní hygieny většina vyučujících respektuje i v rámci hodin.

Sledované hodiny byly dobře připravené i provedené. Z velké části byly zaměřeny na opakování a prohlubování učiva. Žáci poměrně dobře spolupracovali a prokazovali potřebné pracovní návyky a vědomosti a aktivně se účastnili procesu výuky. Průběh většiny hodin kladně ovlivnilo zařazení alternativních přístupů k jejich organizaci, dále střídání činností přímo řízené učitelkou a využití pomůcek. Hodiny byly jasně členěné, pokyny zadány srozumitelně a přesně. Pomalejší tempo výuky v některých hodinách vedlo k monotónnosti, na druhé straně příliš rychlý spád vedení některých dalších hodin bránil slabším žákům ve stoprocentním vnímání souvislostí.

Namátkově byly kontrolovány i písemnosti žáků, velká většina z nich má velmi dobrou úroveň a všemi vyučujícími jsou pravidelně kontrolovány.

Ve všech hodinách vyučující rozvíjeli komunikativní schopnosti žáků, učili je argumentovat, klidně a trpělivě upevňovali jejich dovednosti. Vztahy mezi učitelkami a žáky byly většinou oboustranně vstřícné.

Plánování a příprava výuky jsou nadprůměrné, velmi dobré jsou personální podmínky. Materiální vybavení je velmi dobré, psychohygienické zásady jsou dodržovány. V organizaci, formách a metodách výuky byla zaznamenána rovnováha kladů a záporů; oblasti motivace a hodnocení, stejně jako komunikace, jsou velmi dobré.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných činnostech na prvním stupni je velmi dobrá.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován v souladu se schváleným vzdělávacím programem a učebním plánem. Hospitační činností a kontrolou zápisů v třídních knihách nebyly zjištěny žádné nesrovnalosti při plnění učebních osnov. Tematické plány měli zpracovány podle rozhodnutí vedení školy všichni vyučující. Některé z těchto plánů jsou formální, část zápisů v třídních knihách neodpovídala obsahu tematických plánů.

Výuka tělesné výchovy je dotována dvěma hodinami v týdnu pro všechny třídy prvního i druhého stupně školy. Třetí hodina tělesné výchovy není vyučována v žádné třídě. Volitelné a nepovinné předměty sportovního zaměření nejsou do rozvrhu hodin zařazeny. Pravidelné zájmové aktivity v současné době ve škole neprobíhají. Vybraní žáci reprezentují školu v Malé sportovní olympiádě žáků 1. - 5. tříd a ve Sportovní olympiádě žáků 6. - 9. tříd. Ve škole je zřízen sportovní klub v rámci Asociace školních sportovních klubů ČR.

V hospitovaných hodinách vyučovaly celkem tři učitelky, dvě z nich učí na prvním stupni, třetí vyučuje pátou třídu a všechny třídy druhého stupně. Z hlediska pedagogické a odborné způsobilosti splňovala podmínky jediná učitelka, zbývající dvě nejsou pedagogicky ani odborně způsobilé.

Škola má jednu tělocvičnu, která byla upravena z prostor bývalé jídelny. Součástí jsou šatny a sklad. Před tělocvičnou je prostor využíván jako herna stolního tenisu. V těsné blízkosti stojí školní víceúčelové hřiště s antukovým povrchem s plochou na hraní malé kopané a odbíjené. Součástí atletického vybavení je krátká dráha s rovinkou a doskočiště pro skok daleký. Množství a kvalita pomůcek jsou přiměřené potřebám předmětu a umožňují výuku v plném rozsahu. Tělocvična je vybavena základním gymnastickým náradím.

Prostorové možnosti tělocvičny jsou vzhledem k nižším počtům žáků odpovídající potřebám výuky. Nevýhodou při nácviu her je nízký strop. Osvětlení, teplota, větrání, čistota, údržba i vybavení byly bez závad. Při hodinách byly dodržovány zásady bezpečnosti. Učitelé i žáci používali vhodné sportovní oblečení a obuv. U většiny hospitovaných hodin byla dodržována jejich předepsaná délka. Rozvrh hodin respektoval podle možností didaktické zásady. Zásadními nedostatky školního hřiště jsou jeho prašnost, chybějící vytyčení atletické dráhy a špatné doskočiště skoku dalekého.

Použité formy a metody výuky u dvou vyučujících neodpovídaly současným trendům moderní tělesné výchovy. Obě učitelky viditelně improvizovaly, hodiny byly vyplněny aktivitami, které se k sobě nehodily, efektivita a intenzita hodin byly zbytečně nízké. Zcela nevhodné bylo použití tělocvičny v době, kdy se nabízelo, vzhledem k dobrým klimatickým podmínkám, využití školního hřiště. Hospitované hodiny u třetí vyučující se vyznačovaly moderními přístupy k tomuto předmětu. Hodiny měly správnou strukturu, žáci po většinu času pracovali formou skupinového vyučování, pozitivním znakem byla nadprůměrná, ale odpovídající intenzita a efektivita. Učitelka používala správně metodiku, její ukázky byly bezchybné, znala méně obvyklé hry, které ovládali i žáci (softball).

Hlavním motivačním prvkem u prvních dvou vyučujících byl zájem žáků o tělesnou výchovu a jejich přirozená soutěživost. Třetí vyučující navíc nabídla žákům svůj hezký přístup

k předmětu, praktické dovednosti a průběžné, objektivní hodnocení. Při závěrečné klasifikaci učitelky hodnotí především snahu žáků. Záznamy o výkonnosti žáků jsou u hospitovaných učitelky na prvním stupni nedostatečné, výrazně lépe jsou vedeny u žáků druhého stupně.

Dvě z vyučujících byly příliš autoritativní a zbytečně úzkostlivé. Vzájemná komunikace byla minimální, žáci působili zakřiknutě, hodinám po většinu času chyběla správná sportovní atmosféra. Přístup zbývající učitelky byl kamarádský, komunikace byla bezprostřední. Jen malá část žáků se občas pokusila narušit chod hodiny nevhodným chováním a zneužít postojů pedagoga.

Celková úroveň výuky tělesné výchovy průměrná.

Zeměpis

Předmět je vyučován ve všech ročnících druhého stupně dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Učební osnovy jsou plněny. Jejich obsah má vyučující rozpracován do tematických plánů pro každý ročník. Předmětová komise pro příbuzné předměty není zřízena.

Vedením výuky je pověřena jediná učitelka, která je odborně i pedagogicky způsobilá.

Zeměpis je vyučován v odborné učebně, která je dobře materiálně vybavena. Základní učební pomůcky jsou doplněny pomůckami audiovizuálními. Pojetí výzdoby a výběr obrazů a map vhodně korespondují se zaměřením učebny. Žáci měli k dispozici své učebnice a sešity, navíc jim vyučující půjčovala na každou hodinu zeměpisné atlasy.

Předmět je zařazen do rozvrhu v souladu s didaktickými zásadami. Prostředí učebny je motivující a podnětné. Vhodný nábytek, dostatečné množství světla, možnost zastínění oken, nekomplikované větrání a čistota dokreslují příznivé psychohygienické podmínky. Hodiny byly připraveny rutinním způsobem. Frontální metoda převažovala nad skupinovým a individuálním vyučováním. Nedostatky vykazovala struktura hodin, především jejich závěr, kde chybělo jakékoliv zhodnocení i shrnutí. Pozitivem bylo vhodné využívání zpětného projektoru a slepých map. Efektivita hodin byla průměrná.

Motivace probíhala především ve slovní rovině, ale celkový výsledek nebyl přesvědčující. Zpětná vazba byla slabá. Hodnocení formou ústního zkoušení zabíralo příliš prostoru, ostatní žáci zadané úkoly plnili neochotně a nepřesně.

Atmosféra v hodinách byla neuspořádaná. Žáci byli nepozorní, navzájem se rušili, vykřikovali, byli nesoustředění. Komunikace mezi vyučující a žáky byla sice bez napětí a stresu, ale žáci v mnoha případech nerespektovali dohodnutá pravidla.

Celková úroveň výuky zeměpisu je průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka probíhá ve shodě se schválenými učebními dokumenty. Učební plány a učební osnovy jsou plněny. Příprava učitelů na vyučování je dobrá, kontinuita výuky ve sledovaných předmětech byla zajištěna.

Pedagogická a odborná způsobilost učitelů je splněna z větší části na prvním stupni, na druhém stupni je situace složitější.

Prostorové, materiální i psychohygienické podmínky jsou dobré.

Volené formy a metody výuky měly ve většině hodin na prvním stupni velmi dobrou úroveň, na druhém stupni byly průměrné.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou zpracovány podle podmínek školy a prostředí, ve kterém se škola nachází. Jde o čtyřstránkový dokument, který byl zpracován ředitelkou školy v roce 1997. O plnění koncepčních záměrů není vedena žádná dokumentace.

Ředitelka školy má vypracován plán práce školy pro školní rok 2000/2001. Dokument obsahuje osm hlavních úkolů, přidělení třídnictví, plán pedagogických rad, organizaci školního roku, činnosti organizované školou a spolupráci s rodiči. Zvláštní přílohou je kontrolní činnost ředitelky školy a zástupce ředitelky školy. Roční plán práce je zpracováván do měsíčních pokynů. Některé úkoly ročního plánu jsou termínovány se stanovením odpovědnosti za plnění, konkrétnější jsou měsíční pokyny.

Učební plány jsou zpracovány pro všechny třídy podle zvoleného vzdělávacího programu ve školním roce 2000/2001. Učební plány z minulých školních let ředitelka nezakládá. Výuka v tomto školním roce probíhá v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol i podle schváleného učebního plánu. Volitelné předměty jsou žákům nabízeny podle odborné způsobilosti učitelů, nepovinné předměty v rozvrhu hodin zařazeny nejsou.

Pro žáky se specifickými poruchami učení jsou zpracovány individuální plány, u nichž chybí průběžná kontrola. Žáky se specifickými poruchami chování škola nemá.

Plánování není zatím pojato jako ucelený systém plánů, vymezení některých základních cílů je uvedeno v úvodu plánu práce školy.

Plánování je průměrné.

Organizování

Škola je zálohovou organizací bez právní subjektivity, zřizovatelem je Město Jáchymov. Vedení školy tvoří ředitelka a její zástupce. Organizační struktura školy není zpracována. Písemné vymezení kompetencí pracovníků je určeno pro ředitelku školy, jejího zástupce, výchovnou poradkyni a administrativní pracovníci ve formě pracovních náplní. Dokumentace školy upravující výchovně-vzdělávací činnost školy je vedena neúplně.

Jediným poradním orgánem školy je pedagogická rada, která se schází pětkrát v průběhu školního roku. Ze všech jednání pedagogických rad jsou pořizovány dobře vypovídající zápisy, kterým chybí kontrola předcházejících úkolů. Další poradní orgány škola nemá.

Ochrana osobních dat je zajištěna správně. Data v počítači jsou chráněna hesly, písemné údaje jsou shromažďovány v uzamčené skřínce v ředitelně školy. Osobní dokumentace zaměstnanců obsahuje potřebné informace.

Rodiče jsou informováni školou prostřednictvím bulletinu, který je vydáván na začátku školního roku, žákovských knížek, popř. úředními dopisy či telefonicky. Třídní schůzky se konají šestkrát za školní rok. Připomínky rodičů třídní učitelé ředitelce nepřenášejí. Mimo třídní schůzky podávají informace rodičům třídní učitelé a výchovná poradkyně ve smluvené době. Ve škole jsou učitelé informováni vedením školy podle potřeby ústně nebo zprávami na nástěnce. Důležitým zdrojem informací je často používaný školní rozhlas. Na veřejnosti se škola pravidelně prezentuje v Jáchymovském kulturním zpravodaji, který vychází každý měsíc.

Ve škole je vedena povinná dokumentace podle § 38a, odst. 1, písm. b, d, e, h, j zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů. Třídní výkazy a katalogové listy obsahovaly formální nedostatky, které byly v průběhu inspekce odstraněny.

Organizování je průměrné.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy dostatečně nevyužívá nástroje operativního řízení. Ředitelka školy upřednostňuje dobrovolnost a iniciativu pracovníků. Styl řízení je přátelský, v některých případech stereotypní. Se spolupracovníky až na výjimky nemá žádné podstatné neshody. Tvořivost a iniciativa pracovníků se projevuje především ve výzdobě tříd a chodeb školy, méně ve výchovně-vzdělávacím procesu. Pracovní morálka velké většiny zaměstnanců je dobrá.

Odbornost výuky je zajištěna jen zčásti a pro vedení školy představuje jeden ze základních problémů řízení školy. Dvě učitelky s chybějící pedagogickou a odbornou způsobilostí dálkově studují pedagogickou fakultu. Uvádějícím učitelem začínající učitelky byl v letošním školním roce zástupce ředitelky.

Škola má vytvořen systém morálního a hmotného stimulování pracovníků. Kritéria tohoto systému jsou známa všem pracovníkům školy.

Pravidelné hodnocení pracovníků ředitelka školy neprovádí, ani není zaveden program pravidelného sebehodnocení školy.

Vedení a motivování pracovníků je průměrné.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost je nesystematická a nemá přesnou organizační strukturu. Je prováděna především ředitelkou školy, méně zástupcem ředitelky. Jiní pracovníci nejsou kontrolní ani hospitační činností pověřeni.

Hospitační činnost obou vedoucích pracovníků školy je nízká a nepostihuje během školního roku všechny učitele. Výsledky hospitační činnosti jsou projednávány s jednotlivými učiteli. Kontrola pedagogické dokumentace je prováděna pravidelně, zjištěné nedostatky jsou průběžně odstraňovány. O ostatních kontrolách nevede ředitelka školy žádný písemný záznam. Analýzu výsledků kontrol neměla ředitelka vypracovánu.

Evaluační nástroje pro sledování kvality práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků učení žáků škola nepoužívá.

Kontrolní mechanismy jsou pouze vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Činnost školy je z převážné části plánovitě řízena, plnění stanovených úkolů je kontrolováno neúplně. Koncepční záměry vycházejí ze současných možností. Organizační struktura není zpracována. Pracovní povinnosti a vztahy jsou vymezeny správně. Vzájemná informovanost je dobrá. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je vedením školy podporováno. Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena řádně a na předepsaných tiskopisech. Kontrolní systém je neúplný a neposkytuje potřebnou zpětnou vazbu.

Celkově je řídicí činnost průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. OSO/766/99/12-Z ze dne 13. dubna 1999;
- učební plány a učební osnovy;
- třídní výkazy a katalogové listy všech tříd;
- třídní knihy v hospitovaných třídách pro školní rok 2000/01;
- rozvrh výuky pro školní rok 2000/01;
- plán práce pro školní rok 2000/01;
- tematické plány hospitovaných předmětů;
- vnitřní řád pro žáky;
- žákovské písemnosti v hospitovaných předmětech;
- záznamy z pedagogických rad a pracovních porad;
- hospitační záznamy ředitelky školy a zástupce ředitelky školy.

ZÁVĚR

Z posouzení činnosti školy ve všech uvedených oblastech a na základě studia předložené dokumentace byla vymezena následující výrazná

pozitiva

- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- činnost školního sportovního klubu a účast žáků na okrskových a okresních kolech sportovních soutěží

negativa

- nedůsledná kontrolní činnost
- chybějící odborná a pedagogická způsobilost u některých učitelů

Kvalita vzdělávání i řízení školy je hodnocena jako průměrná.

Na základě posouzení všech sledovaných oblastí je činnost školy hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Bohumil Adamec

.....

Členka týmu

Mgr. Alena Rájová

.....

V Karlových Varech dne 19. června 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. června 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Libuše Bukáčková

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): KÚ Kar.Vary	2. července 2001	Ad/173/01
Zřizovatel: MÚ Jáchymov	2. července 2001	Ad/174/01

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.